

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

Seduta tat-30 ta' Jannar, 2009

Citazzjoni Numru. 83/2006

**Avukat Dottor David Tonna bħala mandatarju speċjali
tas-soċjetà estera *MacGregor (USA) Inc.***

Versus

Scandinavian Shipping Invest A/S

F'din il-kawża s-soċjetà attriċi qiegħda titlob ħlas ta' sehem il-konvenuta mill-ispejjeż biex saru tiswijiet f'bastiment.

Ir-rikors igħid illi s-soċjetà konvenuta għandha tlieta minn kull erba' ($\frac{3}{4}$) ta' l-ishma tal-bastiment *M/V Pacific (I.M.O. n° 8300169)* registrat taħt il-bandiera maltija. Dan il-bastiment, meta kien registrat taħt in-*Norwegian International Ship Register* u kien jismu *Scan Baltic (I.M.O. n° 8300169)*, kienu sarulu tiswijiet u xogħlijiet mis-soċjetà rikorrenti. Inħarget fattura għal tlieta u sittin elf, tmien mija u erbgħa u tletin dollaru amerikan u erbgħa u sebgħin ċenteżmu (\$63,834.74) li meta nfetħet il-kawża kienu jiswew daqs tnejn u għoxrin elf, seba' mija u wieħed

u tletin lira ta' Malta u ħamsa u ħamsin ċenteżmu (Lm22,731.55) – illum tnejn u ħamsin elf, disa' mija u ħamsin euro u sebgħa u għoxrin ċenteżmu (€52,950.27) – u din il-fattura għadha ma tħallsitx.

Meta saru t-tiswijiet sidt il-bastiment kienet is-soċjetà estera *Trinity Bulk Carriers AS* tan-Norveġja, iżda l-bastiment ma kienx operat minn din is-soċjetà iżda mis-soċjetà konvenuta taħt *bareboat charter hire-purchase agreement*. Fuq il-fattura tat-tiswijiet tidher bħala “customer” is-soċjetà *Brax Shipholding Rederi AB* ta' l-Isvezja, li kienet *manager* tal-bastiment. Dawn fil-prassi marittima jidhru bħala agenti ta' l-operatur tal-bastiment, li kien is-soċjetà konvenuta, u għalhekk *Brax Shipholding Rederi AB* kienet qiegħda tidher f'isem is-soċjetà konvenuta.

Fil-5 t'Ottubru 2001 il-bastiment kien reġistrat Malta, u bħala sid waħdieni tidher is-soċjetà konvenuta. Illum il-konvenuta għandha tliet ishma minn erbgħa ($\frac{3}{4}$) tal-bastiment; is-sehem ($\frac{1}{4}$) l-ieħor huwa ta' *Headspring Enterprises Limited* ta' Ċipru.

Il-konvenuta għandha post ta' negozju ġewwa Malta skond l-art. 84Z(4) ta' l-Att dwar Bastimenti Merkantili.

Sallum il-konvenuta għadha ma ħallsitx lill-attriċi għalkemm imsejha b'ittra uffiċjali ta' l-1 ta' Diċembru 2005 biex tħallas. L-attriċi għalhekk fetħet din il-kawża u qiegħda titlob illi l-qorti:

1. tgħid illi l-konvenuta għandha tagħti lill-attriċi tlieta u sittin elf, tmien mija u erbgħa u tletin dollaru amerikan u erbgħa u sebgħin ċenteżmu (\$63,834.74), li meta nfetħet il-kawża kienu jiswew daqs tnejn u għoxrin elf, seba' mija u wieħed u tletin lira ta' Malta u ħamsa u ħamsin ċenteżmu (Lm22,731.55) – illum tnejn u ħamsin elf, disa' mija u ħamsin euro u sebgħa u għoxrin ċenteżmu (€52,950.27) – kif imfisser fuq; u

2. tikkundanna lill-konvenuta tħallas lill-attriċi tnejn u għoxrin elf, seba' mija u wieħed u tletin lira ta' Malta u ħamsa u ħamsin ċenteżmu (Lm22,731.55), jew somma aktar preċiża, li tkun tiswa daqs tlieta u sittin elf, tmien mija u erbgħa u tletin dollaru amerikan u erbgħa u sebgħin ċenteżmu (\$63,834.74) bil-kambju ta' dakinhar meta tingħata s-sentenza.

L-attriċi qiegħda titlob ukoll l-ispejjeż, fosthom dawk ta' l-ittra uffiċjali ta' l-1 ta' Diċembru 2005 u ta' żewġ rikorsi tat-23 ta' Jannar 2006 magħmula taħt l-art. 37 ta' l-Att dwar Bastimenti Merkantili, u l-imgħax minn dakinhar tal-fattura sa meta jsir il-ħlas.

Is-soċjetà konvenuta ressqet l-eċċezzjoni, fost oħrajn, illi din il-qorti ma għandhiex ġurisdizzjoni taħt l-art. 2 tar-Regolament numru 44 ta' l-2001 tal-Kunsill tal-Komunità Ewropea biex tisma' u taqta' din il-kawża għax il-konvenuta hija domiciljata d-Danimarka u għalhekk kellha tiġi mħarrka quddiem il-Qrati tad-Danimarka. Din l-eċċezzjoni kienet miċħuda b'sentenza tat-18 t'Ottubru 2007. L-eċċezzjonijiet l-oħra tas-soċjetà konvenuta jgħidu hekk:

- dak li qiegħda titlob l-attriċi ma għandux jingħatalha, u l-konvenuta kienet ħallset wieħed u tletin elf, disa' mija u sbatax-il dollaru amerikan (\$31,917) għas-saldu; u
- is-somma mitluba mill-attriċi hija esaġġerata.

Ma jidhirx li huwa kontestat illi s-soċjetà attriċi għamlet ix-xogħlijiet li għalihom qiegħda titlob ħlas; il-kontestazzjoni tal-konvenuta hija biss illi (1) s-somma mitluba hija wisq u (2) hija ħallset dak li tassew kellha tagħti, jew, għallinqas, għamlet ħlas li għandu jitnaqqas minn dak li tassew għandu jingħata.

Il-*quantum* tad-dejn jirriżulta mill-fattura¹ – li tagħmel prova skond l-art. 22(1) tal-Kodiċi tal-Kummerċ – u mill-istqarrija maħlufa ta' Jeffrey Seigel² u ta' Thomas C. Hedger³. Tassew, Jeffrey Seigel isemmi wkoll fattura oħra u jgħid illi l-attriċi għandha tieñu aktar minn kemm mitlub fir-rikors maħluf, iżda din il-fattura l-oħra ma hijiex parti mill-meritu tal-kawża.

Is-soċjetà konvenuta, għalkemm ingħatat fakoltà li tressaq xiehda, ma ressqet ebda prova ta' ħlas.

Għal dawn ir-raġunijiet l-eċċezzjonijiet tal-konvenuta – kemm dik dwar li t-talba hija wisq u kemm dik dwar il-ħlas – huma miċħuda, u t-talbiet tas-soċjetà attriċi, billi nġiebet prova dwarhom, sejr in jintlaqgħu.

Il-qorti għalhekk taqta' l-kawża billi, wara li tiċhad l-eċċezzjonijiet tas-soċjetà konvenuta, tilqa' t-talbiet ta' l-

¹ Fol. 8.

² Fol. 172.

³ Foll. 175 et seq.

Kopja Informali ta' Sentenza

attriċi u tikkundanna lis-soċjetà konvenuta tħallas lill-attriċi daqskemm jiswew f'euro bil-kambju tallum tlieta u sittin elf, tmien mija u erbgħa u tletin dollaru amerikan u erbgħa u sebgħin ċenteżmu (\$63,834.74), flimkien ma' l-imgħaxijiet mitluba fir-rikors u l-ispejjeż ġudizzjarji kollha.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----